

Tasca 1.- EL PLANETA TERRA

1.- EL PLANETA BLAU

La Terra vista des de la nau espacial Apol.lo

La Terra és un dels planetes del Sistema Solar. Distà uns 150,000.000 de quilòmetres del Sol, la qual cosa significa, tenint en compte que la llum viatja per l'espai a 300.000 km/sg., que la claror solar tarda uns vuit minuts en arribar a la Terra.

La superfície de la Terra és de 510,000.000 de km². El seu perímetre és de 40.000 km aproximadament.

Vist des de l'espai, el planeta Terra té un color blavós a causa de l'oxigen de l'atmosfera. S'hi distingeixen els oceans, de color més blau, i els continents, de color marró.

Com tots els astres que giren al voltant del Sol, el planeta Terra té forma arrodonida, aixafada pels pols, degut al moviment de rotació.

L'antiguitat de la Terra es calcula en uns 4.500 milions d'anys, al mateix temps que es va formar tot el sistema solar.

2.- ELS CONTINENTS

La superfície de la Terra està formada per continents i oceans. Es considera que hi ha sis continents: Europa, Àsia, Àfrica, Amèrica, Oceania i l'Antàrtida.

Europa es coneix com el Vell Continent, ja que és on es va formar la nostra civilització. Està banyada per l'oceà Glacial Àrtic i l'oceà Atlàntic.

Àsia és el continent més extens, i està banyat per l'oceà Índic, l'oceà Pacífic i l'oceà Glacial Àrtic.

Europa i Àsia en realitat formen un sol continent, que sovint es nomena Euràsia. La separació entre Europa i Àsia, tradicionalment es considera en la línia formada per la serralada dels **Urals**, la **mar Càspia** i la serralada del **Caucas**.

Amèrica és un continent que té forma allargada. Per això sovint es distingeix entre Amèrica del Nord, Amèrica del Sud i Amèrica Central. Aquesta darrera inclou les illes Antilles.

Banyen el continent americà l'oceà Pacífic, l'oceà Atlàntic, l'oceà Glacial Àrtic i l'oceà Glacial Antàrtic.

Àfrica és un continent que, com Amèrica, s'estén a l'hemisferi nord i sud, i està banyada per l'oceà Atlàntic i l'oceà Índic. Es troba unida a Àsia i Europa pel **mar Mediterrani**

Les illes properes als continents es considera que també en formen part. Per això **Oceania** es considera també un continent, format per una gran illa-continent: **Austràlia**; unes illes mitjanes com **Nova Zelanda**, i una multitud d'illes menors. Es troba a l'oceà Pacífic.

Situada al pol sud, a l'oceà Glacial Antàrtic, l'**Antàrtida** és un continent gelat. Sota una capa de més de dos quilòmetres d'espessor s'hi troba un continent, a diferència del pol nord, on el gel sura sobre el mar.

3.- ELS OCEANS

Els oceans són grans extensions d'aigua que banyen més d'un continent, mentre que les mars són extensions menors d'aigua en contacte amb les zones continentals.

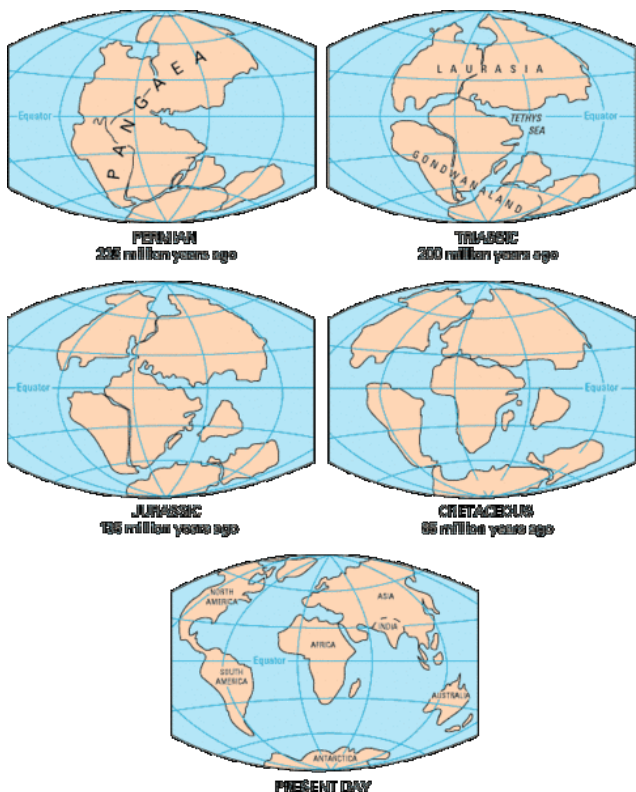
Els oceans són cinc: **oceà Atlàntic**, que banya Europa, Àfrica i Amèrica; **oceà Pacífic**, el més extens, que banya Amèrica, Àsia i Oceania; **oceà Índic**, entre Àfrica i Àsia; **oceà Glacial Àrtic**, al pol nord i **oceà Glacial Antàrtic**, al pol sud.

4.- EXTENSIÓ DELS CONTINENTS I OCEANS

Els oceans cobreixen aproximadament el 70% de la superfície de la Terra, mentre que els continents tan sols formen el 30%

CONTINENT	EXTENSIÓ (Km ²)	OCEÀ	EXTENSIÓ (Km ²)
Àsia	44.600.000	Pacífic	166.000.000
Amèrica	43.000.000	Atlàntic	82.500.000
Àfrica	30.200.000	Índic	75.400.000
Antàrtida	14.000.000	Antàrtic	20.700.000
Europa	10.500.000	Àrtic	14.100.000
Oceania	9.000.000		
TOTAL TERRES EMERGIDES	151.300.000	TOTAL OCEANS	358.700.000
EXTENSIÓ SUPERFÍCIE TERRESTRE:		510.000.000 Km ²	

5.- LA FORMACIÓ DELS CONTINENTS

Els científics no s'acaben de posar d'acord en la manera com s'han format els continents actuals. La teoria més acceptada és la de la **deriva continental**. Fa uns 250 milions d'anys hi havia un sol continent, dit Pangea, i s'ha anat dividint i separant fins la forma actual. El fet que les formes d'Amèrica i Àfrica encaixin reforça aquesta teoria. De fet, sembla que els continents estan en moviment: Àfrica i Amèrica es separen alguns centímetres cada any.

La formació dels continents, des del primitiu Pangea fins la forma actual

6.- EL RELLEU

L'Himàlaia és la serralada més alta de la Terra

L'escorça terrestre no és plana, sinó que presenta elevacions i depressions. Els oceans i mars omplen les parts més baixes, mentre que als continents s'hi troben les grans serralades. El punt més elevat, el mont Everest està a 8.848 m sobre el nivell del mar, mentre que la part més baixa es situa a l'oceà Pacífic, a la **fossa de les Mariannes**, 10.911 m sota el nivell del mar.

Les principals serralades són:

-**L'Himàlaia**. Es troba situada a Àsia. S'hi troben les muntanyes més altes: **l'Everest**,

amb 8.848 m. Hi ha catorze muntanyes més que superen els 8.000 m.

-**Serralada dels Andes**. Es troben a Amèrica del Sud. La muntanya més alta és **l'Aconcagua**, amb 6.962 m.

-**Muntanyes Rocalloses**. Estan localitzades a Amèrica del Nord. La muntanya més alta és el **McKinley**, amb 6.194 m.

-**Muntanyes de Kenya**. A Àfrica. La muntanya més alta és el **Kilimanjaro**, amb 5.895 m.

-**El Caucas** i els **Urals** separen Europa i Àsia. Als primers hi ha el **mont Elbrús**, amb 5.642 m. Altra serralada important a Europa són els Alps, amb el Mont Blanc (4.810 m)

7.- ELS RIUS

El riu Amazones és el més cabalós de la Terra

RIUS D'AMÈRICA: -**L'Amazones**, a Amèrica del Sud. Travessa la selva del Brasil. És el riu més cabalós

-**Riu del Plata**, a Amèrica del Sud.

-**el Mississippí**. Travessa les planures d'Amèrica del Nord.

RIUS D'ÀFRICA: -**el Congo**, és el segon riu més cabalós, i travessa la selva africana.

-**el Nil**. Neix a les muntanyes de Kenya i després de travessar el desert del Sàhara, desemboca al mar Mediterrani. És el riu més llarg del món. Al seu voltant es va formar

l'imperi egipci.

-**el Níger**. També neix a la selva equatorial i travessa el desert fins a desembocar a l'oceà Atlàntic.

RIUS D'EUROPA: El **Danubi**, travessa Europa i desemboca al mar Negre i el **Volga**, travessa l'estepa de Rússia i desemboca al mar Caspi.

RIUS D'ÀSIA Els rius **Tigris** i **Èufrates**, a Mesopotàmia, desemboquen al Golf Pèrsic. Al seu entorn s'hi van formar les cultures de Mesopotàmia.

El **Indo** i el **Ganges**, a l'Índia, i el **Mekong** a Xina, també figuren entre els rius de més cabal del món.

ACTIVITATS

A.- CONCEPTES:

-oceà

-mar

-continent

-Teoria de la Deriva Continental

B.- TREBALL AMB GRÀFICS

1.- Fer una representació gràfica de l'extensió dels continents i oceans.

C.- TREBALL AMB MAPES

2.- Sobre el suposat mapa de Pangea, identificar i pintar els actuals continents d'Amèrica del Nord, Amèrica Central, Amèrica del Sud, Àfrica i Euràsia.

3.-Sobre el mapamundi situar:

3.1.- Els continents i oceans.

3.2.- Les principals serralades i rius, senyalats al text en negreta.

3.3- Pintar dels colors corresponents els mars, els rius i les serres senyalades

3.4.- Posar el títol i llegenda

Km ²	EXTENSIÓ CONTINENTS						EXTENSIÓ OCEANS				
	Àsia	Amèrica	Àfrica	Antàrtida	Europa	Oceania	Pacífic	Atlàntic	Índic	Antàrtic	Àrtic
200.000.000											
180.000.000											
160.000.000											
140.000.000											
120.000.000											
100.000.000											
80.000.000											
60.000.000											
40.000.000											
20.000.000											
0											

